

Cures en infermeria en salut mental

2013/2014

Codi: 101791

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Carmen Bono Vosseler

Correu electrònic: Carmen.Bono@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits. Es recomana haver cursat les assignatures de :

Comunicació i Tics de primer curs

Ciències Psicosocials de primer curs

Comunicació terapèutica de segon curs

Objectius

OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

- Identificar les principals teories en salut mental.
- Identificar els diferents trastorns mentals i les seves manifestacions clíniques.
- Valorar la interrelació entre els factors biològics, psicològics i socials en els trastorns mentals.
- Conèixer els problemes de salut mental més prevalents.
- Identificar els individus, famílies i poblacions més vulnerables de patir malalties mentals.
- Identificar, integrar i descriure el procés i les intervencions d'infermeria en salut mental.
- Analitzar els problemes ètics i legals que comporta la pràctica d'infermeria en salut mental.
- Prevenir els trastorns mentals i les seves seqüeles i fomentar la salut mental en la societat, la comunitat i en els individus que hi viuen.

Competències

Infermeria

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les

- modificacions oportunes.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
3. Analitzar les intervencions infermeres i justificar-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustenten.
4. Argumentar amb evidències científiques quines són les cures infermeres més idònies per a fer una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
5. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
8. Dissenyar plans de cures adequats als problemes d'infermeria més estesos al nostre àmbit.
9. Dissenyar plans de cures d'infermeria per intervenir de forma adequada i per avaluar l'impacte de la seva intervenció.
10. Elaborar i aplicar plans de cures, en funció de la fase i/o l'etapa de la malaltia en la qual es troba el pacient, utilitzant els principis teòrics i metodològics de la infermeria i avaluant-ne els seus resultats.
11. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
12. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
13. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
14. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
15. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa
16. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
17. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
18. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
19. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
20. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
21. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos
22. Reconèixer les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
23. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
24. Seleccionar els aspectes bàsics relacionats amb l'estil de vida saludable, l'autocura i les activitats preventives i terapèutiques en relació amb les necessitats de salut, dirigint les accions tant a la persona com als familiars o assistents responsables.

Continguts

Infermeria en salut mental:

- La salut mental en els models d'infermeria.
- Concepte de salut i malaltia. Concepte de Salut Mental
- Factors de Risc en els trastorns mentals; Aspectes socio-culturals.

El procés d'infermeria en infermeria psiquiàtrica.

Valoració. Entrevista psiquiàtrica. Examen de l'estat mental. Examen físic. Diagnòstic d'infermeria. Planificació. Execució. Avaluació.

- Examen de l'estat mental.
- Valoració d'infermeria.
- Diagnòstics d'infermeria en salut mental.
- Intervencions d'infermeria.
- Avaluació.

Trastorns per ansietat. Les respostes d'ansietat. Valoració: factors de predisposició i desencadenants. Mecanismes d'adaptació. Diagnòstic d'infermeria. Intervencions.

- Concepte i manifestacions de l'Ansietat.
- Valoració d'infermeria
- Diagnòstics d'infermeria
- Intervencions d'infermeria
- Avaluació

Trastorns afectius. Valoració: factors de predisposició i desencadenants. Mecanismes d'adaptació. Diagnòstic d'infermeria. Intervencions.

- Els trastorns Bipolars.
- Valoració d'Infermeria
- Diagnòstics d'infermeria
- Intervencions d'infermeria
- Avaluació

Consum i abús de substàncies addictives

- Drogues de consum més freqüent
- Manifestacions
- Prevenció

Metodologia

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES EN GRUP MIXT

La metodologia emprada serà la de l'Aprentatge Basat en Problemes en grup mixt (ABPGM) que es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema que condueix l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar i cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

La característica de l'ABPGM és que la primera sessió es realitza amb la totalitat del grup classe amb un professor/a i les dues restants en seminaris especialitzats en grups reduïts amb un professor/a cadascun.

En l'ABPGM, el rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del professor/a és el de facilitador i guia d'aquest procés.

La presentació de la situació/problema : s'establirà l'ordre per treballar els escenaris i es penjaran en el Campus Virtual de les assignatures implicades.

Primera sessió de tutoria

La primera sessió es realitza amb tot el grup classe i es dirigida pel professor/a responsable de l'assignatura durant 4 hores.

- Pas 1. Anàlisi de la situació (1hora). Primer treball en grups

La finalitat d'aquest treball de grup és que, a partir del coneixement que es té, s'identifiqui tot el què es considera que s'ha d'aprendre i que estigui relacionat tant amb el problema plantejat com amb els resultats d'aprenentatge.

El grup ha de confeccionar un llistat de les preguntes que hagin sorgit en l'anàlisi de la situació. Tot seguit, amb el llistat de preguntes, s'haurà d'establir un ordre de prioritats en funció de la seva rellevància relacionada amb els resultats d'aprenentatge.

- Pas 2. Posta en comú de preguntes (50 minuts). Primera sessió plenària.

Un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe dues o tres preguntes escrivint-les a la pissarra. Posteriorment s'analitzen, s'ordenen per temàtica i/o seguint el procés d'atenció d'infermeria i es fa una prioritització en relació a la rellevància respecte als resultats d'aprenentatge.

- Descans: (20 minuts)
- Pas 3. Pla de treball (40 minuts). Segon treball en grups

L'objectiu és elaborar un pla de treball en concordança amb les preguntes prioritzades en el plenari. Finalment, s'han d'identificar possibles fonts d'informació.

- Pas 4. Posta en comú del pla de treball (60 minuts). Segona sessió plenària.

L'objectiu és dissenyar a la pissarra el pla de treball que tindrà una part comú per a tots els grups i aquells aspectes que han pogut interessar a cada grup en concret. Per fer-ho, un representant de cada grup comparteix amb la resta de la classe les preguntes, el pla de treball elaborat i les possibles fonts on cercaran informació.

- Pas 5. Selecció de temes d'estudi (10 minuts). Sessió plenària.

El docent recomana aquells temes que considera que han de ser d'estudi individual. Es pot suggerir fonts d'informació.

Cada grup haurà d'enviar el seu pla de treball al professor/a corresponent, encarregat de la segona i tercera sessió.

Les següents sessions, (segona i tercera), es desenvolupen en grups d'estudiants amb el professor/a corresponent.

Segona sessió de tutoria

El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida (la fiabilitat de les fonts, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,...). Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, els estudiants s'estan capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ, alhora que desenvolupa l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

Tercera sessió de tutoria

En aquesta s'analitza la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar les següents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Del que s'ha après, què ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent.

Es finalitza aquesta tercera sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

Classes expositives: també es contemplen classes expositives, amb la finalitat de clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat.

Tutories individualitzades: es podran concretar tutories, contactant prèviament pel Campus Virtual amb el professor/a.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	12	0,48	4
Seminaris : Aprenentatge Basat en Problemes. Sessions de discussions	14,25	0,57	4, 7, 8, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Definició de paraules clau i estratègies de cerca de informació	15	0,6	3, 5, 11, 21
Lectura comprensiva de texts. lectura crítica	10	0,4	
recensions, assaigs bibliogràfics, individuals o grupals	20	0,8	17, 23

Avaluació

Avaluació

Avaluació formativa de l' ABPGM

L'avaluació de l' ABPGM suposa el 60% de la nota final.

Consisteix en una avaluació oral en finalitzar cadascuna de les situacions d' ABPGM. L'objectiu d'aquesta avaluació és que serveixi d'estímul de l'aprenentatge per retroalimentar el procés.

I en una avaluació escrita, mitjançant un informe que el tutor/a lliura en acabar la unitat i que és compartit per les assignatures integrades.

En totes dues es contemplen quatre dimensions: la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i el treball en grup.

La prova escrita suposa el 40% de la nota final. Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura i l'autonomia per plantejar l'anàlisi d'un problema. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant l'anàlisi individual d'un cas i la resposta escrita a preguntes obertes i/o tancades relacionades amb el cas. En aquesta prova s'avaluarà també competències transversals com: expressió escrita, coherència argumental i la gestió del coneixement seleccionat.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts avaluatives.

Es considerarà no presentat, de totes les assignatures integrades que configuren la unitat, quan l'estudiant hagi faltat al 30% de les sessions d' ABPGM.

La qualificació final de cadascuna de les assignatures integrades en la unitat d' ABPGM serà el sumatori de les diferents parts que la configuren. Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Del 0 a 4,9 = Suspens

Del 5,0 al 6,9 = Aprovat

Del 7,0 al 8,9 = Notable

Del 9,0 al 10= Matrícula d'Honor

L'estudiant té dret a la revisió de les proves d'avaluació. Per a tal fi es concretarà la data en el campus virtual.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada, es podran presentar a una prova final de síntesi.

La valoració de les situacions especials i particulars serà avaluada per una comissió avaluadora configurada a tal efecte.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	Un 40% de la nota total d'avaluació	1,5	0,06	2, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24
Seminaris: Aprenentatge Basat en Problemes	Un 60% de la nota total d'avaluació	2,25	0,09	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball plantejat, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.